

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**  
**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ  
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

**м. Полтава, 21 листопада 2024 р.**

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів  
Полтавського державного аграрного університету  
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

**Редакційна колегія:**

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та фінансів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського права несуть автори.

*Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року*

*Олексащенко Ярослав Сергійович,  
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;  
Краснікова Оксана Миколаївна,  
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,  
банківської справи та страхування  
Полтавський державний аграрний університет*

## **МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ, ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ**

Місцеві податки та збори є важливим джерелом формування доходів місцевих бюджетів і мають безпосередній вплив на фінансову самостійність громад. Незважаючи на їхню важливість, існує низка проблем, пов'язаних з ефективним збором та адмініструванням місцевих податків, що негативно впливає на фінансову стабільність місцевих органів влади [1].

Однією з головних проблем є недосконалість законодавчої бази, яка регулює місцеві податки та збори. Недостатньо чітко визначені повноваження місцевих органів влади щодо встановлення ставок та механізмів збору податків призводять до нерівномірного розподілу податкових надходжень та їх неефективного використання.

Місцеві податки і збори є ключовим механізмом формування ресурсного потенціалу територіальних громад [2]. Вони забезпечують місцеві органи влади фінансовими ресурсами для реалізації соціально-економічних програм та розвитку інфраструктури. Правильне формування та адміністрування місцевих податків і зборів дозволяє забезпечити стабільність і стійкий розвиток місцевих громад.

Місцеві податки і збори включають такі види податків, як податок на майно, єдиний податок, туристичний збір та збір за паркування автотранспорту. Важливо, що місцеві органи влади мають право встановлювати розміри та ставки місцевих податків і зборів у межах, визначених законодавством [3].

Роль місцевих податків і зборів у формуванні місцевих бюджетів є суттєвою. Вони забезпечують фінансову самостійність місцевих громад, дозволяють вирішувати нагальні потреби населення, реалізовувати інфраструктурні проекти та підтримувати соціальні програми. Наприклад, податок на майно спрямовується на фінансування освітніх та медичних закладів, а також розвиток інфраструктури [4].

Окрім фінансової ролі, місцеві податки і збори також виконують регуляторну функцію, стимулюючи економічну активність на місцевому рівні. Вони можуть бути використані для залучення інвестицій, підтримки малого та середнього бізнесу, а також для регулювання ринкових умов.

Таким чином, місцеві податки і збори відіграють ключову роль у формуванні місцевих бюджетів. Вони забезпечують фінансову стійкість і самостійність місцевих громад, сприяють реалізації соціально-економічних програм та розвитку інфраструктури. Важливою є також їх регуляторна функція, яка сприяє економічному розвитку на місцевому рівні.

Значна частка податкових надходжень місцевих бюджетів дозволяє спрямовувати фінансові ресурси на першочергові потреби громадян, зокрема в сфері охорони здоров'я, освіти, житлово-комунального господарства. Це підвищує якість життя населення та сприяє залученню інвестицій у регіон.

Однак, для максимально ефективного використання місцевих податків і зборів необхідно вдосконалювати законодавчу базу, підвищувати податкову дисципліну та якість адміністрування податків. Це дозволить забезпечити стабільний розвиток місцевих громад та сприяти їх фінансовій незалежності.

#### **Список використаних джерел:**

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-80#Text> (дата звернення: 05.11.2024).
2. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 05.11.2024).
3. Гриценко А. А. Місцеві фінанси : підручник. Київ : Знання, 2015. 512 с.
4. Левченко В. П. Податкове право України: Місцеві податки та збори. Харків : Право, 2016. 356 с.